

M.A.J. Eijkman treedt af als redacteur

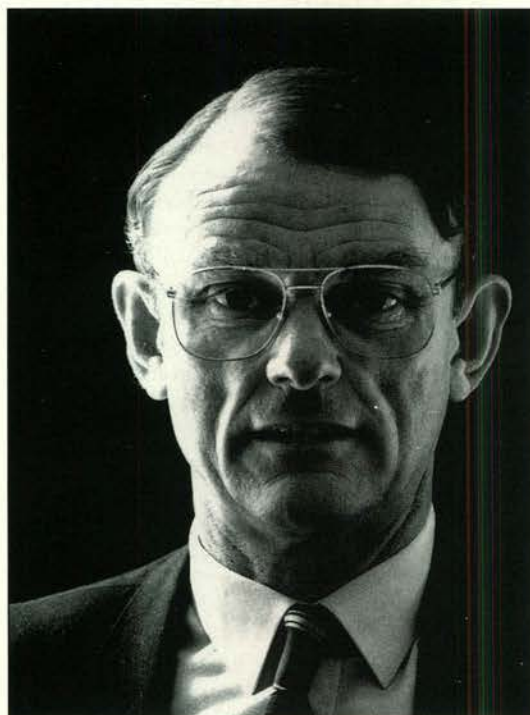
Na achttien jaar treedt collega M.A.J. Eijkman uit de redactie van het Nederlands Tijdschrift voor Tandheelkunde. De activiteiten van een redacteur spelen zich voor een groot deel af in het verborgene, maar bij zijn aftreden komt iets daarvan naar buiten. Via een redactionele bijdrage worden namelijk in het – soms obligate – dankwoord aan de aftredende zijn werkzaamheden geëvalueerd. Zo ook in dit dankwoord. Om te bezien of Eijkman als redacteur heeft voldaan aan de in redelijkheid te stellen eisen, moeten de toetsingscriteria duidelijk zijn. Deze betreffen, hoe kan het anders, het redigeren.

Redigeren is een veelzijdig gebeuren. In eerste instantie betekent redigeren het in behoorlijke vorm op schrift onder woorden brengen. Dat kan in het onderhavige tijdschrift eigen bijdragen betreffen, en die heeft Eijkman al dan niet in samenwerking met anderen in ruime mate geleverd. Maar vaker gaat het om in redactioneel opzicht tekort schietende kopij van andere auteurs. Eijkman's werkzaamheden waren echter, het mag gezegd, niet zozeer gericht op het beter verwoorden van andermans manuscripten.

Als tweede betekenis van redigeren geldt volgens het Groot Woordenboek der Nederlandse Taal van Van Dale '... het berichten en artikelen verzamelen ...'. Deze tweede bezigheid nam Eijkman wél vaak op zich. In het verleden is een aantal themanummers op zijn instigatie en onder zijn hoede tot stand gekomen. De belangrijkste werkzaamheden daarbij waren naar zijn mening het kritisch-inhoudelijk beschouwen en de begeleiding bij de totstandkoming van andermans kopij. Daartoe behoorde tevens het in grote lijnen op elkaar afstemmen van de verschillende bijdragen, hoewel dit laatste mede door een zekere eigenzinnigheid van auteurs niet altijd met succes werd afgerond.

Redacteuren van dit tijdschrift worden door coöptatie op grond van hun expertise benoemd. Vanzelfsprekend is daarbij interesse voor het wel en wee van het tijdschrift een absolute voorwaarde. De expertise van Eijkman ligt, zoals de lezer ongetwijfeld zal weten, op het terrein van de voorlichtingskunde en epidemiologie. Daarnaast bezit hij tevens veel kennis van het brede terrein dat de tandheelkunde bestrijkt. Deze kennis kwam hem bij zijn redactionele werkzaamheden zeer van pas. Dat Eijkman ook over een groot netwerk van experts en kennissen van binnen en buiten de tandheelkunde beschikt, via NRC-Handelsblad, het PAOT-orgaan en andere instellingen, bleek een grote hulp bij het aanzoeken van auteurs.

Onder de betekenissen van redigeren wordt in Van Dale ook nog '... de redactie voeren ...' genoemd. Onder dit laatste

mogen misschien al die werkzaamheden worden verstaan die niet met het (her)schrijven van kopij in directe zin te maken hebben. Zo voert de redactie van dit tijdschrift een beleid voor het werven van kopij voor die tandheelkundige onderwerpen waarover (te) weinig spontaan wordt gepubliceerd. Er wordt gezien of nieuwe wetenschappelijke en maatschappelijke ontwikkelingen commentaar of anderszins aandacht verdienen, dan wel als 'waan van de dag' genegeerd zullen worden. Er worden ter zake kundige recensenten van boeken gezocht, gesproken over de doelgroep van het tijdschrift, besloten of er meer of minder excerpta odontologica worden gepubliceerd, enzovoorts. Juist op zulke terreinen bleek Eijkman ideeënrijk en was zijn bekendheid met een groot aantal personen van veel nut. Dat hij daarbij weleens stokpaardjes bereed, wordt hem graag vergeven.

Kortom, Eijkman is geen perfecte, maar wel een zeer goede redacteur geweest, die mede door zijn vermogen tot inspireren en enthousiasmeren een waardevolle bijdrage aan het Tijdschrift heeft geleverd.

A.H.B. Schuurs